

Utbildningsnivå och studiedeltagande i Västerås

Inledning

I denna artikel presenteras statistik över utbildningsnivå och studiedeltagande för befolkningen som bor i Västerås. Underlaget kommer från Statistiska Centralbyråns statistik om befolkningens utbildning respektive befolkningens studiedeltagande. Den senaste statistiken om utbildningsnivå avser år 2016 och studiedeltagande avser år 2015.

Definitioner och förklaringar

Med utbildningsnivå avses den högsta avslutade utbildningen. För vissa typer av utbildningar, till exempel utländska utbildningar, utbildningar i privat regi, företagsintern utbildning eller äldre utbildningar kan uppgifter saknas som skulle kunna höjt en persons högsta utbildningsnivå.

Studiedeltagandet avser höstterminen respektive år. Personer som deltagit i mer än en studieform räknas endast till den utbildning som betraktas som "högst" enligt en särskild prioriteringsordning. Statistiken visar studiedeltagande hos personer som bor i kommunen, oavsett på vilken ort de studerar.

Befolkningens utbildningsnivå

Trenden är att utbildningsnivån i Västerås ständigt höjs. År 2016 hade 43,7 procent av befolkningen i åldern 25-64 år eftergymnasiala studier som högsta avslutade studienivå. Sedan år 2010 och framåt har andelen med eftergymnasialutbildning ökat med 3,1 procentenheter.

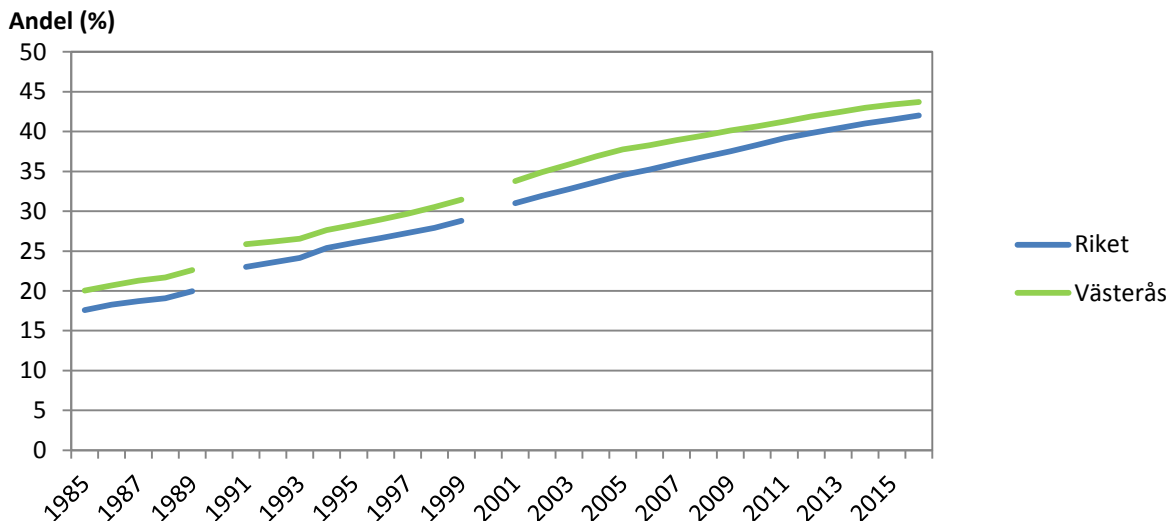
Det är vanligare med eftergymnasial utbildning bland kvinnor än bland män. Av kvinnorna i Västerås hade 48,3 procent en eftergymnasial utbildning år 2016, vilket kan jämföras med 39,1 procent av männen. Andelen i Västerås med eftergymnasial utbildning ligger en bit över riksgenomsnittet och har gjort så ända sedan mitten av 1980-talet. Som jämförelse hade 42 procent av befolkningen i riket genomgått eftergymnasiala studier år 2016.

Statistik om Västerås

VÄSTERÅS STAD

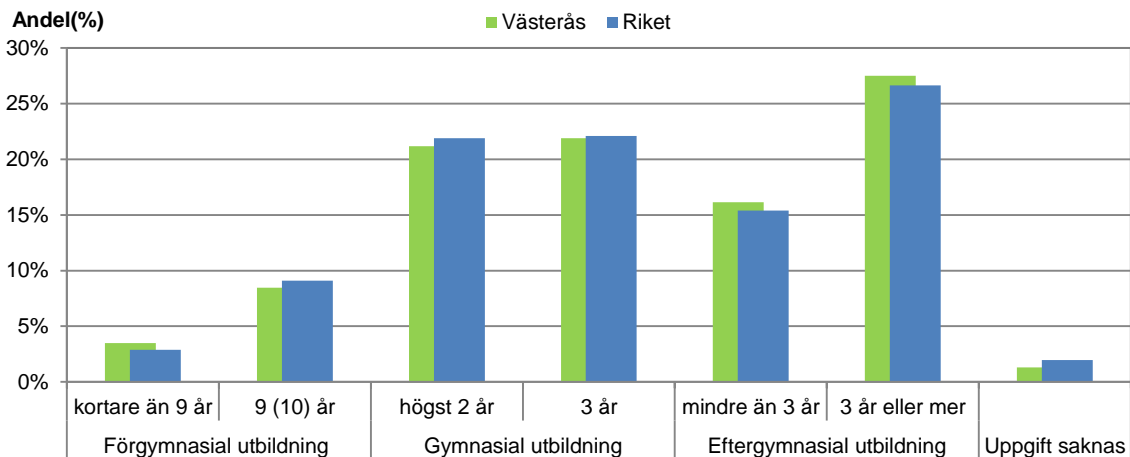
Figur 1 | Andel av befolkningen 25-64 år med eftergymnasial utbildning, Västerås och riket år 1985-2016

Not: Två tidsseriebrott finns i statistiken, år 1990 och 2000, då väsentliga kvalitetshöjningar i statistikinsamlingen gjordes.

Tittar vi på samma åldersgrupp, 25-64 år, nedbrutet på en finare utbildningsnivå ser vi att personer med eftergymnasial utbildning tre år eller mer är den största gruppen i Västerås med 27 procent. Därefter följer personer med gymnasial utbildning på högst två år med 22 procent. I riket är gruppen med personer med gymnasial utbildning om tre år eller mer nästan lika stor som gruppen eftergymnasial utbildning tre år eller mer i Västerås (21,1 respektive 21,9 procent).

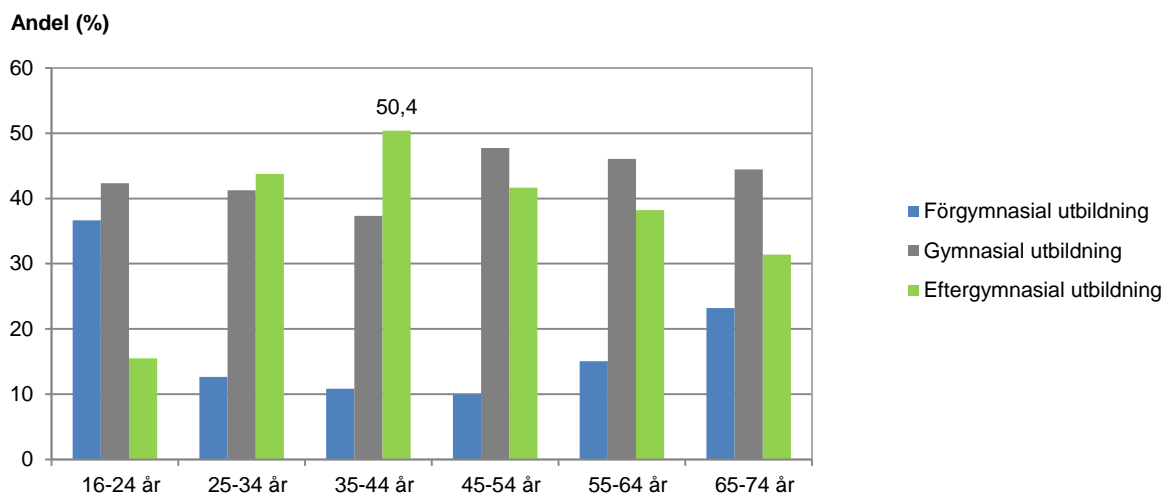
Figur 2 | Befolkningens utbildningsnivå i Västerås och riket år 2016, befolkningen 25-64 år

I diagrammet nedan ser vi att i regel är varje åldersklass mer välutbildad än den närmaste äldre åldersklassen. Andelen med eftergymnasial utbildning är emellertid högst i åldergruppen 35-44 år (50,4 procent). Att åldergruppen 16-24 år ligger lågt beror på att de flesta där ännu inte hunnit skaffa sig en eftergymnasial utbildning. Om tio år, när de personer som idag är 35-44 år, går över i nästa åldersklass, 45-54 år, tar de med sig sin högsta avslutade nivå, vilket gör att utbildningsnivån i åldersklasserna stadigt höjs. Dock påverkar ju även effekten av flyttningar över kommungräns hur den framtida fördelningen inom en grupp ser ut.

Figur 3 | Befolkningens utbildningsnivå i Västerås år 2016, grov utbildningsnivå efter åldersklasser

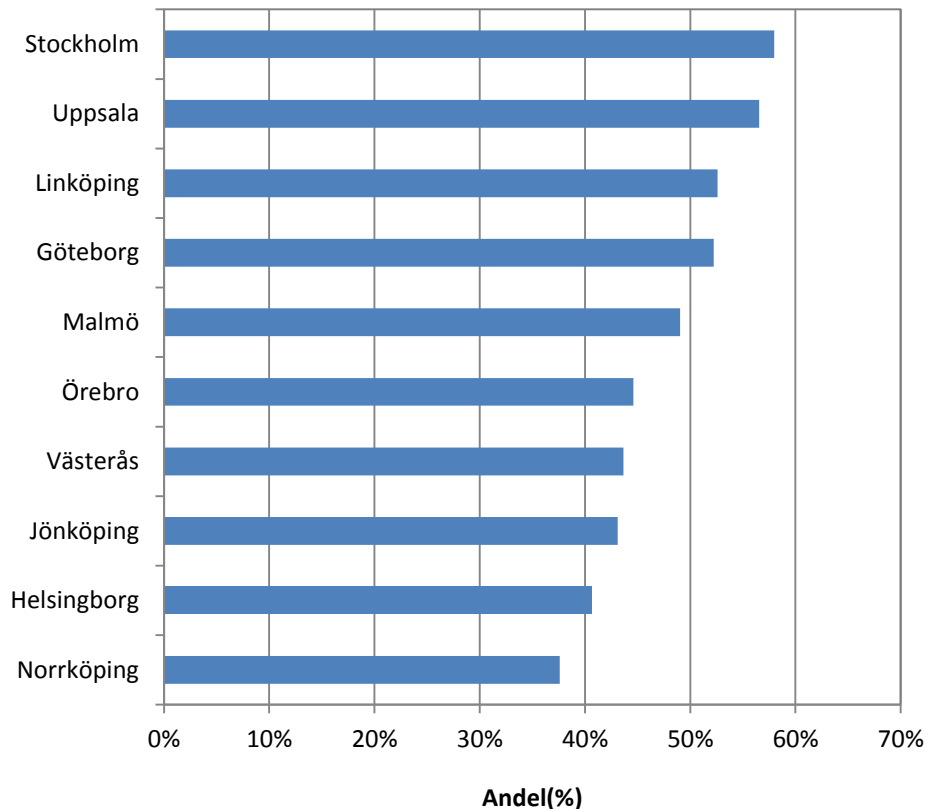
I en jämförelse med de tio befolkningsmässigt största kommuner i landet hamnar Västerås på nedre halvan när kommunerna rangordnas efter andelen med eftergymnasial utbildning. Samtliga kommuner som ligger i topp är universitetskommuner, vilket kan förklara den högre utbildningsnivån i relation till Västerås.

Statistik om Västerås

VÄSTERÅS STAD

Figur 4 | Andel med eftergymnasial utbildning i landets tio största kommuner år 2016, befolkningen 25-64 år

Studiedeltagande

Totalt var det 16 100 västeråsare i åldern 16-64 år som bedrev någon form av studier under år 2015. Av dessa var närmare 8 800 kvinnor och drygt 7 300 män. Drygt 4 700 personer gick på gymnasiet, närmare 3 000 personer studerade på Komvux och knappt 5 000 personer bedrev högskolestudier. Gruppen ”Övriga studerande”¹ visar att drygt 3 400 personer studerade på de ställen som räknas in i gruppen: grundskola, yrkeshögskoleutbildning/kvalificerad yrkesutbildning, folkhögskola, tekniskt basår universitet/högskola, uppdrags-

¹ Observera att definitionen för ”eftergymnasiala studier” som används i denna publikation inkluderar flera av dessa grupper. Man särskiljer också högskolestudier och eftergymnasiala studier.

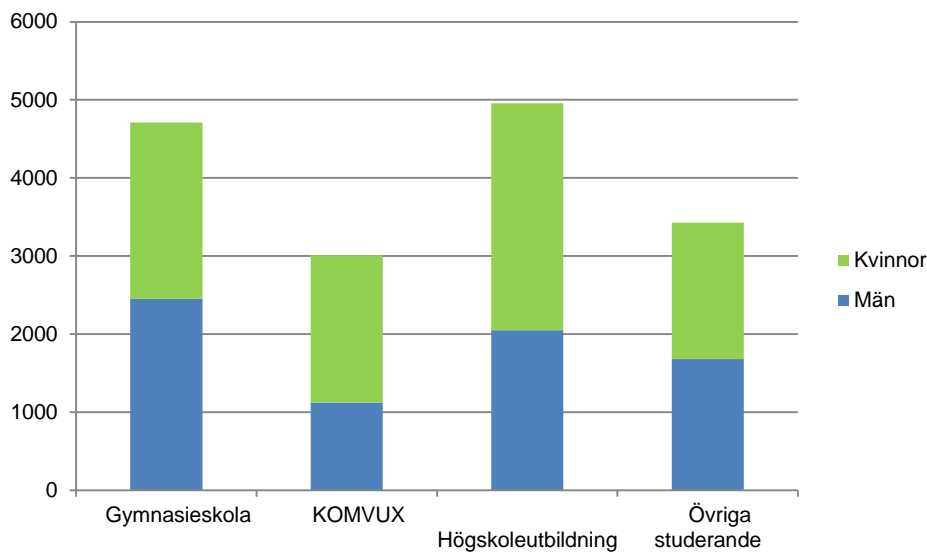
Statistik om Västerås

VÄSTERÅS STAD

utbildning universitet/högskola, arbetsmarknadsutbildning/förberedande utbildning, kompletterande utbildning, SFI samt övriga med studiemedel från CSN.

Figur 5 | Studiedeltagandet hos befolkningen 16-64 år i Västerås, år 2015

Ovanstående siffror innebär att 17,9 procent av Västerås befolkning i åldern 16-64 år studerade under 2015. Andelen i studier var högre bland kvinnor än bland män, 24,9 procent jämfört med 19,0 procent, och den stora skillnaden mellan män och kvinnor ligger i högskolestudier då fler kvinnor än män läste vidare på den här nivån. För högskolestudier rör det sig om en skillnad mellan män och kvinnor på cirka 860 personer och totalt sett, oberoende studienivå, var skillnaden närmare 1 500 personer.

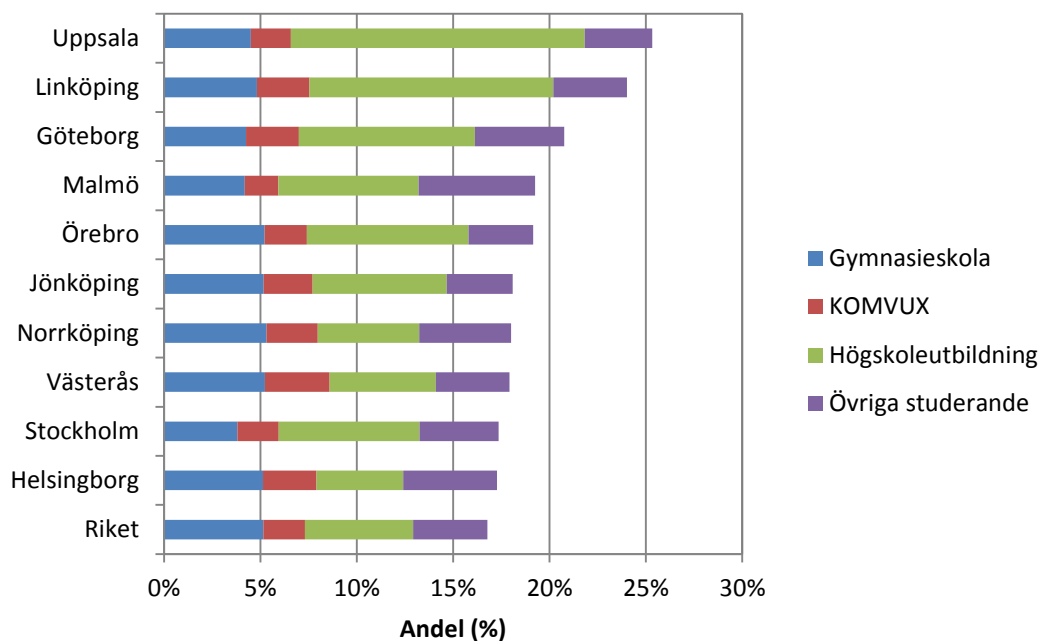
Statistik om Västerås

VÄSTERÅS STAD

Studiedeltagandet bland västeråsare (18 procent) var högre än riksgenomsnittet som totalt var 17 procent. Det som skiljer olika kommuner åt vad gäller studiedeltagandet är framförallt deltagande i högskolestudier. Studentstäderna Uppsala och Linköping har ett särskilt högt studiedeltagande när det gäller högskolestuderande.

Figur 6 | Studiedeltagandet år 2015 i riket samt landets tio största kommuner, andel av befolkningen 16-64 år

En förklaring till varför en del städer har mycket lägre studiedeltagande relativt sin storlek, kan vara att det är unga lärosäten och/eller att de delar campus med en annan stad. Exempelvis finns Mälardalens högskola både i Västerås och Eskilstuna, Norrköpings campus hör till Linköpings universitet.

Befolkningen i högskoleutbildning

Nedanstående diagram visar befolkningen 16-64 år i Västerås som bedriver högskolestudier efter hur deras bostadsort (som alltså är Västerås) förhåller sig till deras studieort. Den senare kan vara densamma som boendeorten, annan kommun i Västmanlands län alternativt kommun i annat län. Merparten av de totalt 4 900 högskolestuderande² västeråsare som bedrev

² Antalet skiljer sig något från den siffran över antalet högskolestuderande i åldern 16-64 år i Västerås som tidigare redovisats i denna rapport. Detta beror på att forskarstuderande inte ingår i redovisningen efter studieort.

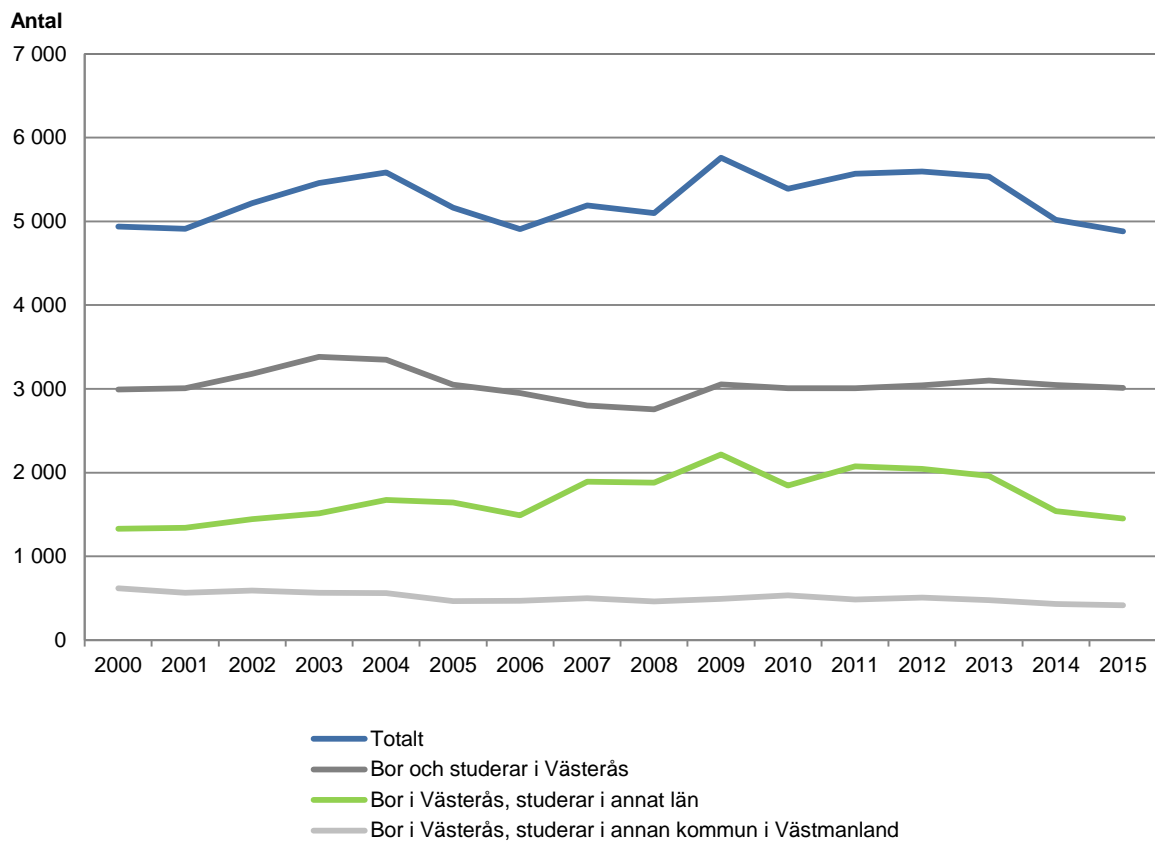
Statistik om Västerås

VÄSTERÅS STAD

högskolestudier år 2015 både bodde och studerade i Västerås. Dessa totalt 3 000 personer motsvarar närmare 62 procent av de studerande totalt sett. Vi ser att utvecklingen av antalet studenter som bor i Västerås och studerar i annat län har minskat under de senaste åren. Antalet som både bor och studerar i Västerås ligger på samma nivå som i början av 2000-talet och antalet som bor i Västerås och studerar i annan kommun i Västmanlands län sjunker, om än långsamt. Antalet studenter som både bor och studerar i Västerås har emellertid varierat under perioden med högst antal år 2003 och lägst antal år 2008.

Figur 7 | Befolkningen i Västerås som bedrev högskolestudier efter bostadsortens förhållande till studieorten, år 2000-2015

Källa

Statistiska Centralbyrån, Befolkningens studiedeltagande år 2015

Statistiska Centralbyrån, Befolkningens utbildning år 2016